

Сарајево, 10.05.2021. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 03.05.2021. - 07.05.2021.**

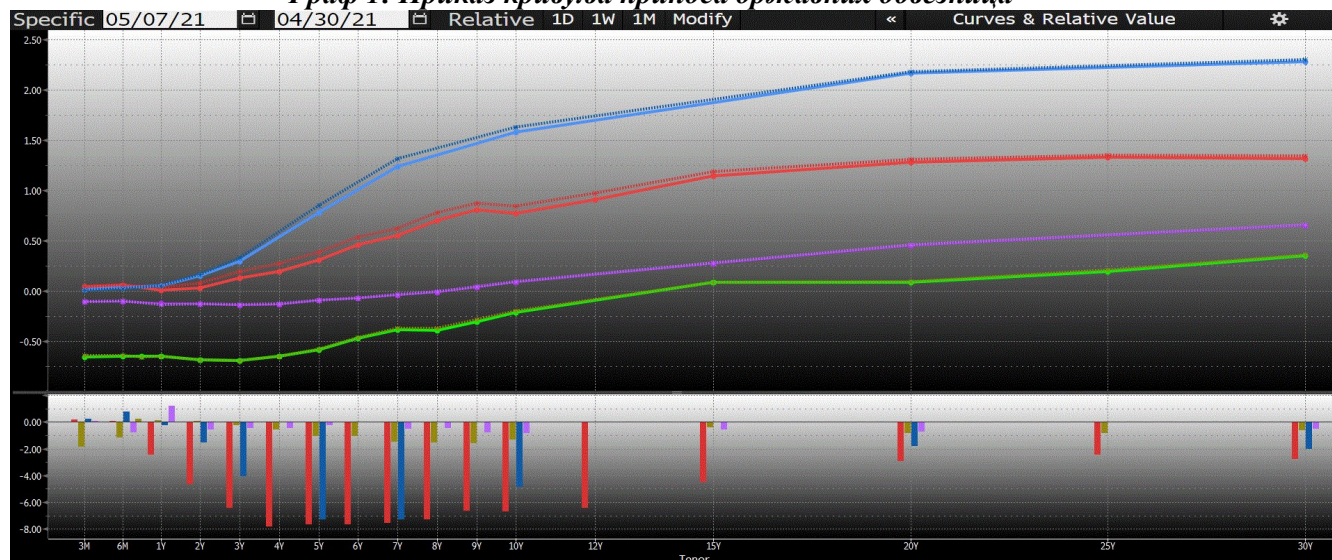
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	30.4.21	-	7.5.21		30.4.21	-	7.5.21		30.4.21	-	7.5.21		30.4.21	-	7.5.21	
2 године	-0,68	-	-0,69	↓	0,16	-	0,14	↓	0,08	-	0,03	↓	-0,12	-	-0,13	↓
5 година	-0,58	-	-0,59	↓	0,85	-	0,77	↓	0,39	-	0,31	↓	-0,08	-	-0,09	↓
10 година	-0,20	-	-0,22	↓	1,63	-	1,58	↓	0,84	-	0,78	↓	0,10	-	0,09	↓

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси			
	30.4.21	-	7.5.21	
3 мјесеца	-0,627	-	-0,637	↓
6 мјесеца	-0,642	-	-0,654	↓
1 година	-0,640	-	-0,627	↑

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 07.05.2021. године (пуне линије) и 30.04.2021. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

На седмичном нивоу приноси сигурнијих обвезница еврозоне нису забиљежили битније промјене. Највеће промјене забиљежене су код приноса италијанских обвезница који су повећани између 4 и 6 базних поена.

Предсједница Европске комисије von der Leyen је почетком протекле седмице изјавила да се процес вакцинације убрзава широм ЕУ, те да је премашен ниво од 150 милиона вакцинација, односно да је четвртина свих Европљана примила прву дозу. Она очекује да ће до јула бити довољно вакцина да се вакцинише 70% одраслих у ЕУ. Главни економиста ЕЦБ Lane је изјавио да је убрзање вакцинација и отварање економија у Европи већ укључено у пројекције ЕЦБ из марта, те се очекује да би наредне године стопа инфлације могла да буде нешто испод 1%. Члан УВ ЕЦБ

Rehn сматра да има смисла да се дозволи одређени период инфлације изнад циљаног нивоа, узимајући у обзир историју када се инфлација налазила испод циља. Због тога је битно да се поред цјеновне стабилности фокус пребаци и на пуну или максималну запосленост у тренутним условима нижих природних стопа камата. Један од главних супервизора банкарског сектора у ЕЦБ Enria је изјавио да око 40% банака у еврозони не успијева да се избори са кредитима који вјероватно неће бити наплаћени услед пандемије, те се надају бољим временима или покушавају да проблеме „гурну под тепих“. Он је додао да се већина банака адекватно бори са лошим дуговањима, али да „двје од пет“ то не успијева.

Прошле седмице су објављени углавном позитивни економски подаци за тржиште еврозоне који су указали на раст индустријске производње, али и малопродаје током марта, док је у априлу био примјетан наставак раста оптимизма произвођача, на шта су указали повећани PMI индекси.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	PMI композитни индекс – ЕЗ (финал.) АПР	53,7	53,8	53,2
2.	PMI индекс прерађивачког сектора – ЕЗ (финал.) АПР	63,3	62,9	62,5
3.	PMI индекс услужног сектора – ЕЗ (финал.) АПР	50,3	50,5	49,6
4.	Произвођачке цијене – ЕЗ (Г/Г) МАР	4,3%	4,3%	1,5%
5.	Малопродаја – ЕЗ (Г/Г) МАР	9,4%	12,0%	-1,5%
6.	Малопродаја – Њемачка (Г/Г) МАР	-0,2%	11,0%	-6,6%
7.	Малопродаја – Италија (Г/Г) МАР	-	22,9%	-5,7%
8.	Фабричке поруцбине – Њемачка (Г/Г) МАР	25,6%	27,8%	5,8%
9.	Индустријска производња – Њемачка (Г/Г) МАР	5,7%	5,1%	-6,8%
10.	Индустријска производња – Француска (Г/Г) МАР	15,2%	13,7%	-6,6%
11.	Прерађивачка производња – Француска (Г/Г) МАР	16,9%	15,7%	-7,1%
12.	Трговински биланс – Њемачка (у милијардама EUR) МАР	21,1	20,5	18,2
13.	Трговински биланс – Француска (у милијардама EUR) МАР	-5,50	-6,07	-5,14
14.	Стопа незапослености – Ирска АПР	-	5,8%	5,8%
15.	Стопа незапослености – Финска МАР	-	8,1%	8,1%
16.	Промјена броја незапослених – Шпанија (у '000) АПР	-70,0	-39,0	-59,1

САД

Протекла седмица у САД је обиљежена изјавама званичника овог региона које су се односиле на економски опоравак САД. Предсједник Феда из Њујорка Williams је изјавио да очекује да ће инфлација бити изнад циљаног нивоа од 2% до краја године, али и да очекује да ће се инфлација смањити на 2% до 2022. године, након што се свијет и већина економија поново отворе. Поред тога, Williams је додао да је важно не реаговати претјерано на волатилност цијена, што долази као резултат пандемије, те се умјесто тога треба фокусирати на основне трендове инфлације. Предсједник Феда Powell је изјавио да упркос томе што је примјетан реалан напредак економског опоравка, добици су још увијек неуједначени.

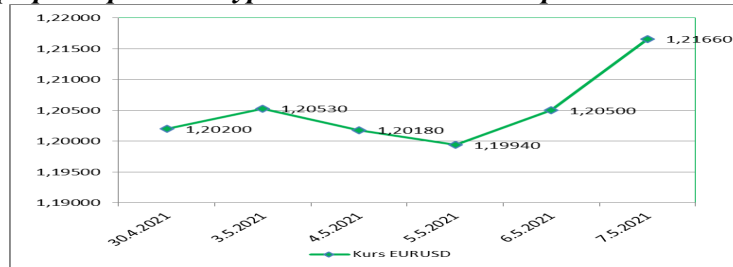
Министрица финансија САД Yellen је изјавила да би можда могле бити потребне више каматне стопе како се економија не би прегријала, с обзиром на велика улагања која администрација предсједника Bidena предлаже, а која ће бити усмјерена на обнову инфраструктуре и радне снаге, чак и у случају када је додатна потрошња релативно мала у односу на величину националне економије. Yellen је касније појаснила да не даје препоруке или савјете Феду који је задужен за монетарну политику. Такође, додала је да ће свеукупан приједлог предсједника Bidena направити велику разлику када је у питању неједнакост. Истакла је да је ефекат промјене маргиналне пореске стопе много мање моћан да утиче на раст у било којем смјеру, те је додала да је њен циљ да осигура да буџетски дефицит остане мањи и управљив. Ипак, подаци о слабом броју запослених по различитим секторима, који су објављени на крају прошле седмице, умањили су очекивања наставка доказа о брзом економском опоравку у САД. Ова вијест је утицала и на изражену депрецијацију USD.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа незапослености АПР	5,8%	6,1%	6,0%
2.	Запослени у нефармерском сектору (у '000) АПР	1.000	266	770
3.	Запослени у приватном сектору (у '000) АПР	933	218	708
4.	Запослени у прерађивачком сектору (у '000) АПР	54	-18	54
5.	Инцијални захтјеви незапослених 1. МАЈ	538.000	498.000	590.000
6.	Континуирани захтјева незапослених 24. АПР	3.620.000	3.690.000	3.653.000
7.	PMI композитни индекс (финал.) АПР	62,2	63,5	59,7
8.	Фабричке поруџбине (М/М) МАР	1,3%	1,1%	-0,5%
9.	Поруџбине трајних добара (М/М) финал. МАР	0,5%	0,8%	-0,9%
10.	Потрошња грађевинског сектора (М/М) МАР	1,6%	0,2%	-0,6%

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст са нивоа од 1,2020 на ниво од 1,2166.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

У протеклој седмици одржан је састанак MPC ВоЕ на којем није дошло до промјена у монетарној политици која се тренутно имплементира. Економија Велике Британије је почела да показује знакове опоравка од пада који је био узрокован Ковид19, а што је потпомогнуто брзим програмом вакцинација у овој земљи. Референтна каматна стопа је остала на нивоу од 0,10%, те је најављено да неће доћи до раста све док не буду јасни докази економског опоравка. MPC ВоЕ је гласао 8:1 за задржавање обима куповина обвезница у износу 875 милијарди GBP. Ипак, главни економиста Haldane је гласао за смањење износа овог програма за 50 милијарди GBP. Такође, једногласно је донесена одлука о задржавању програма куповина корпоративних обвезница у износу од 20 милијарди GBP. Истовремено, ВоЕ је донијела одлуку да од следеће седмице смањи обим седмичних куповина на 3,4 милијарде са садашњих 4,4 милијарде GBP, те је већина чланова MPC потврдила план да оконча куповине од 150 милијарди GBP до краја текуће године и да је смањење седмичних куповина усклађено са тим циљем. Гувернер Bailey је изјавио да ће раст инфлације бити привремен, те да смањење куповина активе не представља промјену монетарне политике. Прогнозе економског раста за текућу годину су повећане на 7,3% са 5,0% колико је очекивано у фебруару.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Одобрени хипотекарни захтјеви (у '000) МАР	86,5	82,7	87,4
2.	Монетарни агрегат М4 (Г/Г) МАР	-	10,8%	13,7%
3.	Нето износ потрош. кредита (у милијардама GBP) МАР	-0,5	-0,5	-1,2
4.	PMI композитни индекс (финал.) АПР	60,0	60,7	56,4

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, као и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад са нивоа од 0,87011 на ниво од 0,86976, док је курс GBPUSD повећан са нивоа од 1,3822 на ниво од 1,3984.

ЈАПАН

Јапанско финансијско тржиште је било затворено већи дио протекле седмице услед празника, који су трајали од 3. до 5. маја.

Због и даље повећаног броја заражених Ковид19 премијер Suga је крајем седмице донио одлуку да до краја маја продужи ванредно стање у Tokiju, Osaki, Niigou и Kiotou, те да ванредно стање уведе и за индустријски регион Aichi и јужну област Fukuoka. Према записнику са сједнице BoJ одржане у марту, креатори монетарне политике су се договорили о потреби да се каматне стопе задрже стабилно ниским док се економија налази под негативним утицајем изазваним пандемијом Ковид19. Такође, због негативних ефеката које су на потрошњу имале мјере ванредног стања и још увијек изражених дефлаторних ризика, договорено је да још увијек постоји „екстремно висока неизвјесност“ везано за будуће изгледе.

Око 1.600 спортиста, организатора и медија је у недјељу имало прилику да прегледа како би требало да изгледају такмичења када 23. јула почну Олимпијске игре.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Продаја аутомобиле (Г/Г)	АПР	-	22,2%	2,4%
2.	Монетарна база (Г/Г)	АПР	-	24,3%	20,8%
3.	PMI композитни индекс (финал.)	АПР	50,2	51,0	49,9
4.	PMI индекс услужног сектора (финал.)	АПР	48,3	49,5	48,3

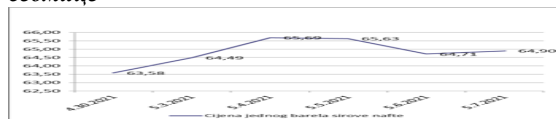
JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 131,40 на ниво од 132,12. JPY је апрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад са нивоа 109,31 на ниво од 108,60.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 63,58 USD (52,90 EUR). Цијена нафте је до средине протекле седмице имала тенденцију раста, упркос појачаној забринутости због ширења заразе вирусом Ковид19 у Индији и Бразилу. До средине седмице на цијену нафте израженији утицај је имао раст тражње за овим енергентом у САД и у Кини.

ОПЕС је током априла одржао стабилан обим производње на 25,27 милијарди барела дневно, уочи планираног повећања обима понуде који би требало да се почне реализовати у овом мјесецу. Цијена овог енергента је повећана и под утицајем појачаног оптимизма у САД и Европи. У САД долази до постепеног попуштања рестриктивних мјера, док Европа очекује већи прилив туриста, такође као резултат ублажавања рестриктивних мјера. Током трговања, у сриједу, цијена нафте је смањена на ниво испод 65 USD по барелу. Према саопштењу ЕИА, залихе нафте у САД су у прошлој седмици забиљежиле већи пад од очекиваног након што је дошло до повећања производње и раста извоза овог енергента, те су смањене за 8 милиона барела у односу на седмицу раније. Овај пад је утицао на то да се понуда нафте нађе за 2% испод петогодишњег просјека први пут у посљедњих годину дана. Тачније, вишак понуде нафте који је дошао као резултат пандемије је у потпуности ишчезао. Блага корекција цијене овог енергента навише је забиљежена крајем седмице. Цијене сирове нафте и бензина у САД у петак су порасле јер главни оператер нафтовода у земљи Colonial Pipeline није најавио временски оквир за поновно покретање након искључења касно у петак због хакерског напада. Colonial Pipeline је кључни добављач бензина, дизела и млазног горива за источни дио САД. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 64,90 USD (53,35 EUR). Посматрано на седмичном нивоу цијена нафте је повећана за 2,14%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Општиње од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.769,13 USD (1.471,82 EUR). Током протекле седмице цијена злата је имала тенденцију раста, почетком седмице због сигнала економског опоравка који би могао значајније да подстакне инфлацију, а крајем седмице због лоших података са тржишта рада у САД и депрецијације USD. Почетком седмице су се појавили сигнали економског опоравка, што је појачало очекивања јачања тражње за обновљивим изворима енергије, а уједно и тражњу инвеститора за племенитим металима. Међутим, у уторак је министрица финансија САД Yellen изјавила да не види проблем са инфлацијом, чиме је ублажила претходно дате коментаре који су се односили на потребу виших каматних стопа у случају прегријавања економије, до којег би могло доћи приликом имплементирања плана потрошње предсједника Bidena, а што је утицало на то да се цијена злата благо смањи. Међутим, након корекције цијене већ у сриједу, цијена овог племенитог метала поново биљежи дневни раст за скоро 1,8% у четвртак, при чему је цијена једне fine унце на крају трговања први пут од 23. фебруара забиљежила ниво изнад 1.800 USD. На раст цијене злата утицај су имали депрецијација USD и ишчекивање економских података који су објављени за тржиште САД, како би инвеститори оцијенили стратегију Феда о питању будуће монетарне подршке. Након што су у петак објављени лошији подаци са тржишта рада у САД, који су показали да је број запослених у нефармерском сектору значајно мањи од очекивања, USD је депрецирао за скоро 1%, што је потакнуло раст цијене злата, која је достигла ниво од преко 1.830 USD по унци. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.831,24 USD (1.505,21 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је забиљежила раст од 3,51%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

